

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

270. An Resignans possit repetere beneficium resignatum, & ad illud regredi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ca illius, & consequenter tenet illa. Si verò confensit secundæ resignationi seu supplicæ, & nondum confensit primæ, confensus non potest retraheri ad datam primæ. Addit quoque Paris. n. 115. non retraheri consensum ad diem datæ, quoties id esset cum præiudicio tertii; citat pro hoc Put. decis. 268. n. 3. l. 3. verum circa hæc reflectendum, quæ q. 265. num. 9. ex Lott. dicta, nempe hodie esse stylum, non prius adijcendi consensum à tergo supplicæ signatæ, quam ille sit extensus in Cancell.

2. Respondeo ad secundum: Non sufficere semiplenam probationem, qualis esset per testes de publica voce & fama, sed requiri plenam; eò quòd talis probatio non sit difficilis. Paris. cit. q. 8. num. 76. juxta decis. Rot. in Camaricens. Canonicas. S. Gangarici. 8. Junii. 1552. Verè igitur probabitur, si in bullis provisionis fiat de hoc mentio, prout requiritur de stylo, Paris. nu. 82. ex Put. decis. 368. nu. 3. l. 2. Addit tamen Paris. num. 80. consensum hunc præstitum probari posse ex dicto Notarii Cancellariæ & testium, uti & n. 83. visis literis renunciationis, præsumi hunc consensum præstitum; cum aliter literæ non fuissent expeditæ; eò quòd præsumendum sit pro Notariis, & sic aliter asserent incumbere onus probandi.

Questio 269. An, & qualiter, & in quibus casibus derogetur dicta regula 45. de extendendis consensibus?

1. Respondeo ad primum: quamvis Paris. cit. q. 8. nu. 121. dicat huic regulæ regulariter non derogari, ait tamen Lott. l. 3. q. 16. n. 59. facillimè derogari huic regulæ; eò quòd, ut dictum aliàs ex eodem, consensus hic formalis, de quo in regula hac, respectu substantiæ gratiæ reputetur veluti quid superinductum pro executione actûs perfecti & absoluti.

2. Respondet quoque ad secundum Paris. loc. cit. n. 122. quòd derogatio debeat esse nominatim & expressa; eò quòd regula Cancellariæ habeant decretum irritans: citat pro hoc Felin. in c. nonnulli. n. 7. de rescript. Castad. decis. 38. n. 11. super reg. Sarn. in proem. regula juris. q. 5.

3. Respondeo ad tertium: casus, in quibus derogatur huic regulæ sunt primò: quoties beneficium confertur absenti cum reservatione pensionis; posse enim Papam reservare pensionem absque consensu beneficiati communiter receptum est, & resolutum in Rota Chok. ad hanc reg. num. 47. restans, vidisse se id factum à Paulo 5. in certo Canonatu derogando huic regulæ. Paris. cit. q. 8. n. 118. Verumtamen, ut ait Lott. l. 1. q. 35. nu. 72. consensui primo seu causali (sic dicto, ut Lott. ib. n. 69. quia per modum causæ tam in supplicatione, quam in literis narratur, & sic super eo radicitur gratia) minime unquam derogat Papa (et si posset, in his enim non est quæstio de potestate, sed de voluntate & usu) imò tantum absit, ut isti primo consensui deroget, ut etiam talis derogatio prorsus sit impracticabilis, ita ferè ibid. Lott. Secundò: quoties resignatur in favorem minoris absentis; tunc enim derogatur dictæ regulæ, & Papa contentatur non præstito consensu minoris, adeoque resignatio illa annullari nequit ob non præstitum à resignatario consensum. Chok. loc. cit. Paris. n. 120. Verumtamen non in his solum casibus derogatur huic regulæ, ait Lott. loc. cit. n. 59. sed et-

iam in aliis passim, ut videre est ex decis. Rota. 396. p. 7. divers.

Questio 270. An resignans possit repetere beneficium resignatum, & ad illud regredi, intelligendo hoc non de regressu, qui datur post mortem, vel cessionem resignatarii, vel quia hic reservatus fuit in resignatione; de hoc enim agetur infra, ubi de resignatione sub reservatione regressus, vel quia daretur ex nova causa, puta, dum beneficio resignato iterum vacante quis ad illud eligeretur, præsentaretur, aut aliter de eo provideretur (posse enim talem novam causam intercedente illud repetere, & ad illud regredi certum videtur, & quotidie præcogatur de stylo communi & recepto; & juxta doctores omnes in c. 2. de renunc. Paris. l. 1. q. 13. n. 43. idque etiam si jurasset quis simpliciter, se nolle tale beneficium repetere juxta cit. c. 2. de renunc. & gl. in c. ad nostram. de iurejurando. Paris. cit. q. 11. n. 45. eò quòd iuramentum non extendatur ad ea, de quibus non fuit cogitatum. c. clericus. de iurejur. & ibi auctores. Item regulariter non extenditur ad ea, qua superveniunt, ut gl. in cit. c. ad nostram. Paris. à n. 46. quòd tamen non procedere, dum quis ob crimen resignavit, tradit Paris. loc. cit. n. 51. juxta doctores in c. nisi, de renunc. uti nec de Episcopo renunciante, ut monachus fiat. Paris. ibid. n. 52. citans Majol. de irreg. l. 3. c. 6. n. 7. & doctores in c. post translationem. de renunc.) sed intelligendo quæstionem de eo regressu, qui fieret resignatario vivente, & non sponte cedente, aut aliàs post resignationem simplicem beneficio necdum collato?

Respondeo negativè: (intelligendo nimirum, dum renunciatio fuit perfecta eo modo, ut dictum q. præced.) constat ex c. periculosum. 7. q. 1. ubi dicitur: quàm periculosum sit in divinis rebus, ne quis cedat juri suo, scriptura S. declarat: dum in Genesi Esau primatum suum inde perdidit, nec recipere ideo postmodum potuerit, quòd semel cessit &c. & ibi gl. v. quam. Gemin. Turrecrem, & alii passim. Item ex c. transmissa. c. de renunc. & ibi Butrio num. 1. Abb. Bald. & alii communiter; & c. si reprobandum, ad renunc. in 6. & ibi auctores Paris. l. 1. q. 13. n. 1. citans C. Paris. conf. 135. n. 2. vol. 4. Rebuff. conf. 192. n. 4. Ratio quoque patet, quia resignans abdicavit à se omne jus, quòd habebat. Ad hæc illud & variatio, quæ contingit in tali repetitione & regressu, prohibetur maxime viris Ecclesiasticis. c. cum autem. de jurep. c. publicato. de elect. Paris. loc. cit. à n. 2. Et cum, quòd à principio est voluntarium, ex post facto efficitur necessarium, reg. quòd semel. de reg. juris, in 6. resignans beneficium, quòd à principio non cogebatur resignare, voluntarie resignatum non potest repetere. Paris. n. 7. atque ita petenti restitutionem beneficium obstat exceptio spontaneæ renunciationis. c. super hoc. de renunc. Paris. n. 34. defectus namque notorius proprietatis (qualem notorium defectum proprietatis beneficii

neficium inducit renunciatio. Paris. nu. 36. ex Abb. communiter recepto in c. sollicitè. de restit. spol.) repellit aliquè à repetitione sui beneficij. Paris. n. 35. citans Rotam. decis. 2. de restit. spol. ac dicens esse communem teste Navar. Operaturque exceptio cessionis eundem effectum, quem exceptio litis finitæ & rei judicatæ. Paris. n. 37. sic resolutum dicens in Mediolan. pensionis. 1. Julii 1551. teste Caputaq. decis. 320. p. 1. de hoc intelligunt doctores, dum dicunt, renunciantibus sua beneficia ad illa obtinenda non dari regressum. Paris. ibid. n. 9. citatis quamplurimis. Proceditque responsio etiam in tacita renunciacione; cum tacita renunciatio in præjudicium resignantis idem operetur, quod expressa. Paris. loc. cit. n. 10. citans C. Paris. conf. 76. n. 1. & seq. vol. 4. Hojed. de incomp. p. 1. c. 13. n. 36. & c. Procedit item, etiam si renunciatio non fuerit juramento firmata. c. transmissa. & c. presentia. de renunc. Paris. n. 37. & 30. citans Abb. in c. super. 20. n. 7. de renunc. Nav. in c. accepta. de restit. spol. n. 7. Verumtamen, quia hæc responsio multas patitur limitationes & casus, in quibus iste regressus videtur esse licitus, sit

Quæstio 271. An, qui resignavit inconsulto, possit panitere & repetere beneficium?

Respondeo: Potest, si necdum collatio sit facta alteri. Paris. l. 1. q. 13. nu. 19. citans Gemm. in c. 2. de renunc. in 6. nu. 12. Burlat. conf. 393. n. 10. vol. 4. ac dicens esse communem. Sic locum habere in eo responsonem, qui motus iræ vel indignatione renunciavit, dicit ibidem Paris. citans Decium in c. ex parte. 1. de off. deleg. n. 24. Boëtium decis. 150. nu. 7. qui etiam pro hoc rationes adducit; subdit tamen idem Paris. ibid. responsonem hanc hodie locum non habere in praxi, loquendo de resignatione, quæ fit coram Papa, cum illa non expectatur statim, sed ex intervallo temporis; dum interea licita sit penitentia usque ad consensum præstitum & extensum in camera vel Cancellaria.

Quæstio 272. An resignans possit repetere beneficium, dum resignatio facta vi, metu vel dolo?

Respondeo affirmativè: Argumento cap. super hoc. de renunc. & ibi auctores communiter, uti & in c. in presentia. sit. eodem. Paris. l. 1. q. 13. n. 40. citans C. Paris. conf. 66. à nu. 1. vol. quarto. Corsari. de benef. p. 1. c. 8. n. 9. & 10. ubi is dicit, has causas repetendi beneficium esse approbatas à jure, & talem venire restituendum absque nova collatione, ait Paris. l. 1. q. 14. n. 17. citatis Abb. Felin. in c. si uno. de jurejurando. & Card. Paris. conf. 5. n. 165. vol. 4. verum de hoc ex professo fufius infra, ubi de resignatione facta vi, metu, dolo, &c.

Quæstio 273. Vtrum quis possit repetere beneficium, quod resignavit, postquam eo spoliatus fuit?

Respondeo affirmativè: Seu talem restituendum esse. Paris. cit. q. 13. n. 53. citans Rot. decis. 6. de renunc. in antiq. & decis. 3. de renunc. in novis. C. Paris. conf. 1. n. 151. vol. 1. Menoch. de remed. r. cap. poss. remed. 1. n. 263. n. 272. qui attestetur hanc esse communem omnium. Idque procedit, etiam si resignatio facta in favorè alterius, quàm illius, qui spoliavit. Paris. cit. n. 53. juxta decis. Rotæ in Imol. p. 1. teste Caputaq. decis. 241. l. 1. & Pelegrino,

decis. 275. l. 1. verum & de hoc ex professo infra. loc. cit.

Quæstio 274. An quis redire possit ad beneficium, in quo jus quæsitum resignatario, dum non servantur conditiones?

Respondeo affirmativè: Paris. cit. q. 13. nu. 54. dicens sic pluries resolutum à Rota, & esse communem, ac referens se ad seipsum eodem. l. 1. q. 3. sed & de hoc in specie; nempe ubi de resignatione sub pensione, qualiter eà non solutà regrediatur resignans ad beneficium.

Quæstio 275. An resignans in casibus, in quibus redire potest ad beneficium, id possit sine nova collatione?

Respondeo primò: In casu, ubi quis renunciavit beneficio simpliciter, redire ad illud nequit sine nova collatione seu provisione. Paris. l. 1. q. 14. n. 20. citans C. Paris. in c. cum venerabilis. de except. nu. 42. & est communis, ut idem; & patet; cum enim per talem resignationem extinctus sit titulus resignantis, ite redeat ad illud beneficium, requiritur novus titulus seu provisio. Paris. cit. n. 20. citans C. Paris. ubi antè. n. 44. Nav. in c. accepta. n. 31. opposit. 7. de restit. spol. & gl. in c. quod Dei. de statu Monach. Idque verum si beneficium simpliciter resignatum collatum fuerit alteri, si non; cum in utroque casu vacarit beneficium. Paris. ibidem n. 21. Card. Paris. cit. n. 42.

2. Respondeo secundò: Si resignatio conditionalis habuerit effectum, non potest resignans redire ad beneficium sine nova collatione. Paris. cit. q. 14. citans Felin. in c. cum venerabilis. de except. n. 11. Rebuff. de pacif. poss. n. 164. Redoan. de simon. p. 2. c. 10. n. 29. Selv. p. 3. c. 24. n. 3. &c.

3. Respondeo terciò: Dum resignatio conditionalis non habuit effectum ob non impletas conditiones, potest redire ad beneficium sine nova collatione. Paris. loc. cit. n. 6. & 14. dicens esse veriorè, & servari de stylo & mente Rota, ac citans pro hoc Gabr. conf. 185. n. 2. vol. 1. C. Paris. conf. 5. n. 7. vol. 4. Rotam decis. 7. de restit. spol. in antiq. & in specie n. 12. pro eo, quòd id procedat in permutatione non consecutà suum effectum, citans Card. & Imol. in c. penult. de rerum permutatione. Federic. de Senis. in tr. de permut. benef. q. 3. Decium. in c. cum venerabilis. Jo. Aud. in c. 2. de rer. permut. in 6. ac dicens, hanc esse resolutionem hodie magis communem, & tenere de consuetudine teste Gregorio. Syntagm. juris. l. 17. c. 17. n. 33. contra Matcard. de prob. conclus. 1395. n. 3. Selv. p. 3. q. 24. n. 3. Redoan. de simon. p. 1. c. 10. n. 30. C. Paris. in cit. c. cum venerabilis. n. 73. Rot. decis. 16. n. 6. de rer. permut. in antiq. & alios quamplurimos, quos Paris. citat. cit. q. 14. n. 1. tenentes tanquam veriorè, tutiorè, communiore, & à qua recedendum non sit; quòd nimirum in permutatione invalida, quæ effectum suum sortita non est, permittentes non possunt redire ad beneficia sua sine nova collatione; eò quòd utrumque beneficium per renunciationem verè vacarit, & beneficium vacans sine canonica institutione, per eum, qui in eo jus non habet, vel si jus in eo habuit, per permutationem seu liberam resignationem perdidit, recuperari non possit juxta c. ex sequentibus. de institut. Item contra Abb. in c. inter cetera. in principio. de probat. Card. conf. 62. & alios, quos citat Paris.